

bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

5 octombrie ZIUA BIBLIOTECARULUI FELICITĂRI!

Alexe Rău

ÎNCHINARE LA BIBLIOTECARI

La prima ediție a sărbătorii profesionale a bibliotecarilor, în sala mare și riguroasă în care ne adunaserăm, promisiunile și speranțele exprimate la microfon păreau că alcătuiesc, deasupra noastră, un tort imaginar, mare și fastuos, și apucător de ochiul sufletului, tort împărțit în două jumătăți: una alcătuită din promisiunile și speranțele bibliotecarilor, iar cealaltă, din acelea ale celor pe care bibliotecarii îi slujesc cu dăruire și de care depinde asigurarea financiară și materială a bibliotecilor, orientarea activității lor printr-o politică bibliotecară inteligentă și eficace.

La ediția 2003 a Zilei bibliotecarului, ochiul sufletului nostru va încerca negreșit să reproducă imaginea aceea de bun augur. El va vedea, că jumătatea bibliotecarilor nu doar a rămas integră, ci a și crescut. Un șir de biblioteci, grație energiei și calificării performante ale conducătorilor lor și ale bibliotecarilor din echipă, sunt, sub aspectul profesionalismului, orientărilor noi, interacțiunii cu comunitatea, la nivelul bibliotecilor europene de performanță. Biblioteca Națională, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca ASEM, Bibliotecile USM, ULIM, Biblioteca Universitară din Bălți și multe alte instituții bibliotecare din Moldova au făcut și fac dovada unei evoluții în ascensiune, modernizându-se și creându-și imaginea de instituții fruntașe ale

(Felicitari. Continuare în pag. 2)

SALONUL INTERNAȚIONAL DE CARTE – 2003 CONSACRAT CAZANIEI LUI VARLAAM

*Noi, ce credem în Dumnedzău,
sufletele noastre să grijim și să luminăm,
sufletele noastre să podobim cu lucruri bune,
lui Dumnedzău să îngăduim cu fapte bune.*

Mitropolitul Moldovei Varlaam
(cca 1590-1657)

Salonul Internațional de Carte, ediția a XII-a, a fost principalul eveniment cultural de la sfârșitul lunii august, organizat la Biblioteca Națională sub auspiciile ONU, UNESCO, Uniunii Europene și sub egida administrativă a Ministerului Culturii, Primăriei Municipiului Chișinău și a Bibliotecii „Gheorghe Asachi”

din Iași. Suta de acțiuni culturale-științifice ale actualei ediții a Salonului Internațional de Carte – 2003, organizate de Serviciul Programe Culturale (șefă dna Raisa Melnic), au fost consacrate împlinirii a 360 de ani de la tipărirea Cazaniei Mitropolitului Varlaam. (*Un articol despre Cazaniam lui Varlaam citiți la pag. 4.*)

INAUGURAREA SIC-2003

Salonul Internațional de Carte, ediția a XII-a s-a deschis tradițional în ziua de 31 august – Sărbătoarea Națională „Limba Noastră” – la Biblioteca Națională a Republicii Moldova în prezența publicului iubitor de carte din Chișinău și din țară, a oaspeților și editorilor din străinătate, veniți expres să participe la acest eveniment important, a numeroaselor persoane oficiale – Vasile Tarlev, prim-ministrul Republicii Moldova, Veaceslav Madan, ministrul Culturii al Republicii Moldova, Serafim Urechean, primarul Municipiului Chișinău.

Alexei Rău, directorul Bibliotecii Naționale, în cuvântul său de deschidere a Salonului Internațional de Carte – 2003 a menționat, că ediția din anul acesta se desfășoară sub semnul „Cazaniei lui Varlaam”, carte de la a cărei tipărire se împlinesc 360 de ani.

Dumnealui le-a urat tuturor un amical „Bun venit” la Salon, după care a oferit cuvântul domnului Vasile Tarlev, prim-ministrul Republicii Moldova. Domnia sa a salutat asistența și și-a exprimat deosebită plăcere de a participa la acest eveniment important în viața culturală a țării, dar s-a referit și la semnificația educativă a Salonului de Carte, pe care îl consideră ajuns la maturitate – cea de-a XII-a ediție – și care prin sutele și miile de cărți expuse de-a lungul celor 12 ani a instruit o întreagă generație de buni cetățeni.

(Inaugurarea SIC-2003. Continuare în pag. 3)

culturii noastre. Exemplul lor îl urmează un șir de biblioteci publice din teritoriu, inclusiv biblioteci comunale, fapt care ilustrează elocvent felul de a fi al bibliotecarilor noștri, de profesioniști care învață încontinuu, sunt fideli profesiei, instituției și se dăruiesc cu prisosință oamenilor, comunităților.

Va mai vedea, însă, ochiul acela larg deschis, că cealaltă jumătate a tortului nu a crescut și ea în mod corespunzător. Ba chiar se văd, ici și colo, mușcături din ea, împuținând-o. Te împunge, parcă, un ac în inimă, când compari salariile acestor devotați slujitori ai cărții și culturii cu salariile din alte domenii și chiar cu salariul mediu pe economia națională. Te întristezi când constăți că de un deceniu și ceva la noi nu s-a construit nici o clădire de bibliotecă, iar majoritatea din cele existente sunt foarte departe, prin starea lor, de înalte obiective ale culturii și de cultură ca atare.

Situația economică a țării, poate, nu ne permite ca cele două jumătăți să fie egale și reunite într-un întreg. Dar numai ea oare? Nu-și spune cuvântul, în multe comunități, și felul de mentalitate, atitudinea față de bibliotecă, înțelegerea eronată, nu rareori discriminatorie a rostului lor în societatea contemporană?

Așa încât, iată, și la această ediție a sărbătorii noastre profesionale, urările de an, de anță și din ceilalți ani de tranziție, ești nevoit să le reia, pentru că nu s-au prea împlinit. Vă rog să considerați, dragi colegi, că le-am și repetat. Dar vreau să mai adaug ceva din cele scrise în ochiul acela al sufletului. Vremea vremuiește, spune proverbul. Haideti să mai sperăm că mai binele este pe aproape. Și să ne imaginăm, cel puțin pentru momentul acesta oarecum sărbătoresc, că tortul acela e din jumătăți egale. Sau să ne dorim multum acest lucru, cum am făcut-o, de altfel, mulți ani. Cine știe, poate că are dreptate filosoful care a spus că dorința conduce la împlinire.

Nu uitați că sunteți și trebuie să fiți în continuare cei mai frumoși și cei mai necesari. Și să vă văd așa, demni și dreptăți azi și întotdeauna.

Sărbătoare fericită!

Vera Siverinova - o figură luminoasă

Printre personalitățile care s-au remarcat în cadrul Bibliotecii Naționale se află Vera Siverinova. Venită de pe alte meleaguri, dar găsindu-și a doua patrie primitoare, și-a consacrat acestei instituții, acestui pământ tot talentul și arta creatoare, bătaile inimii și îndemnul sufletului. Peste 50 de ani a consacrat dna Siverinova biblioteconomiei basarabene, a promovat cultura muzicală prin note, literatură, bunul simț, dragostea de oameni.

Poduri ale vieții

Dumnezeu i-a hărăzit o viață îndelungată, zbruciumată și norocoasă. A văzut lumina zilei la 31 mai 1928 în orașul Vladivostok într-o familie de funcționari. La începutul anilor '30 ai secolului trecut familia s-a transferat cu traiul în orașul Voronej, la baștina tatălui. Vera era o fetiță gingașă, vioae și activă în toate. Participa la diferite cercuri și secții manifestând un viu interes pentru teatru și muzică.

Dar a început măcelul războiului. Tatăl a fost mobilizat și a căzut pe front lângă Smolensk în toamna anului 1941. A absolvit clasa a VI-a sub bombardările trupelor germane. Populația a fost nevoită să părăsească orașul Voronej. Din septembrie 1942 până în mai 1948 adolescenta Vera împreună cu mama sa a lucrat la o fabrică de asamblare a mașinilor textile în orașul Ilemnitz din Saxonia. Dar aflarea sa în Germania a continuat încă doi ani. Vera cunoștea de acum destul de bine germana și a fost numită translatoare la comenduirea sovietică a unui oraș saxon. Participând la un concert de artiști amatori și ocupând primul loc, i se permite să părăsească Germania.

La masa rotundă

TRADUCERI ÎN LIMBILE

În suita de acțiuni culturale-științifice programate în cadrul Salonului Internațional de Carte, ediția a XII-a, se înscrie și Masa Rotundă pe tema "Traduceri reciproce de creații între minoritățile naționale, ca factor de consolidare a societății moldovenești", ce a avut loc la 1 septembrie.

La această Masă Rotundă au

participat reprezentanți ai Departamentului Relații Interetnice a diferitor minorități naționale din Republica Moldova, scriitori, traducători, colaboratorii Bibliotecii Naționale și alții.

În luările de cuvânt și în dezbateri s-a menționat rolul traducerilor reciproce în dezvoltarea și îmbogățirea culturilor etnice.

În cadrul Salonului Internațional de Carte 2003, ediția a XII-a, desfășurat la Biblioteca Națională între 31 august - 3 septembrie, s-a organizat o suită de acțiuni culturale-științifice, consacrate împlinirii a 380 de ani de la tipărirea Cazaniei Mitropolitului Varlaam. Printre aceste manifestări se înscrie și Masa Rotundă privind rolul traducerilor reciproce de creații între minoritățile naționale ca factor de consolidare a societății civice, la care au participat reprezentanți ai Departamentului Relații Interetnice, a comunicațiilor etnice, scriitorii, traducători și alți specialiști - publiciști, ziariști, bibliologi, bibliotecari, interesați

de starea actuală a procesului editorial în republică, inclusiv a traducerilor de carte.

În luările de cuvânt și dezbateri s-a menționat importanța traducerilor reciproce în dezvoltarea și îmbogățirea culturilor etnice.

Scriitorul de limbă rusă dl Nicolai Savostin, bun cunosător al limbii române, a tradus în rusă din creația scriitorilor Ana Lupan, Andrei Lupan, Pavel Boțu, Arhip Cibotaru, Leonida Lari, Vasile Romanciuc ș.a. Este autor a numeroase articole, eseuri, studii, cronici, recenzii despre viața și activitatea lui A. Pușkin, M. Eminescu, ale altor scriitori și oameni de artă din Rusia și din Moldova

a biblioteconomiei basarabene

În februarie 1947 sosește cu mama la niște rude din Chișinău. Moldova suporta o foamete strașnică. A fost însă înconjurată de oameni buni și prietori. „M-am îndrăgostit pentru totdeauna de acest pământ, de poporul lui talentat și harnic, - îmi mărturisea dna Siverinova. – Moldova a devenit a doua Patrie a mea, Patria preferată și scumpă”.

A lucrat un timp la Tehnicumul Comercial. După un concurs al artiștilor amatori compozitorul David Fedov i-a propus să se înscrie la Școala Muzicală din Chișinău, pe care a absolvit-o cu diplomă de merit în 1952, pedagog i-a fost marea cântăreață Lidia Babii. Între anii 1952-1960 este șefă a Bibliotecii Sindicatului oamenilor de cultură din Moldova. Între timp în 1959 a absolvit Institutul de bibliotecari din Moldova. Biblioteconomia a devenit pentru domnia sa destinul și rostul vieții.

Manager și promotor al culturii muzicale

Pe la sfârșitul anilor '50 – începutul anilor '60 ai secolului trecut, director al Bibliotecii Republicane de Stat (astăzi Biblioteca Națională) era Alexandru Chirtoacă, organizator priceput, jurnalist și bun cunoscător al psihologiei omenești. Era apreciat înalt în lumea teatrală și biblioteconomică. Cu un an înainte de trecerea Bibliotecii în actualul local el a angajat la serviciu zeci de zeci de specialiști cu studii superioare în diferite domenii, feciori și fiice venite de la sate unde cartea se afla în capul mesei.

Anume el i-a propus Verei Siverinova să organizeze și să conducă secția de note muzicale și de înregistrări sonore. Pe atunci, proaspăt angajat al Bibliotecii venit de la redacția ziarului „Moldova socialistă”, am făcut cunoștință cu dna Vera Siverinova. O femeie de o frumusețe rară, comuni-

(Continuare în pag. 8)

MINORITĂȚILOR le de tigru” de Ș. Rustaveli și alte opere de referință din civilizația universală).

(S.Marșak, Em. Bucov, L.Deleanu, E. Gabunia, P.Mihnea, Gh.Bogaci, V.Rusu-Ciobanu și alți oameni de cultură și știință).

După opinia scriitorului, dezvoltarea și renașterea culturală a unui popor este imposibilă fără cunoașterea valorilor spirituale din istoria, cultura și civilizația altor epoci și popoare („Iliada” de Homer, „Comedia divină” de A. Dante, „Viteazul în pie-

În acest context, un deosebit aport îl au traducătorii-transmițătorii culturilor, care, după cum a spus la timpul său și poetul A. Pușkin, sunt „cai de poștă”.

Di Gheorghe Ivanoglo, vice-director al Departamentului Relații Interetnice, a prezentat o sinteză a activității Departamentului, inclusiv în vederea organizării cursurilor

(Masa rotundă. Continuare în pag. 4)

(Inaugurarea SIC - 2003.
Continuare din pag. 1)

– Salonul Internațional de Carte este un eveniment de vârf, este o sâr-bătoare a cărții care ne îndeamnă să organizăm mai frecvent asemenea acțiuni culturale, să tipărim cât mai multă carte, – a concluzionat domnul Vasile Tarlev.

Ministrul Culturii, domnul Veaceslav Madan, de asemenea a subliniat importanța Salonului Internațional de Carte și a nominalizat organismele internaționale sub auspiciile cărora se desfășoară ediția a XII-a : ONU, UNESCO, Uniunea Europeană, care a desemnat Biblioteca Națională a Republicii Moldova drept una din cele mai valoroase instituții culturale ale sec. XXI.

– Ediția a XII-a a Salonului Internațional de Carte consacrată împlinirii a 360 de ani de la tipărirea "Cazaniei lui Varlaam" este un lucru frumos și semnificativ. Și iată că din cei 360 de ani ce s-au scurs 12 ani sunt ai Salonul Internațional de Carte. Felicitările noastre pentru acest eveniment și să-i dorim Salonului o viață lungă pentru a dăinui în secole, – a conchis ministrul.

În fața celor prezenți s-a mai adresat cu un mesaj de salut Serafim Urechean, primarul Municipiului Chișinău. Din partea oaspeților a vorbit doamna Catinca Agachi, directorul adjunct al Bibliotecii „Gheorghe Asachi” din Iași.

În aplauzele publicului, prim-ministrul Vasile Tarlev împreună cu directorul Bibliotecii Naționale Alexei Rău, au tăiat panglica de inaugurare a Salonului Internațional de Carte 2003, după care cei prezenți au vizitat standurile expoziționale ale tuturor editurilor participante la Salon.

Domnul Vasile Tarlev, vizitând Salonul de Carte – 2003, a discutat cu directorul general al Bibliotecii Naționale Alexei Rău pe marginea problemelor și necesităților instituției. Prim-ministrul a decis ca Guvernul Republicii Moldova să doneze Bibliotecii Naționale o imprimantă color A3 pentru editura bibliotecii, serviciul în care se elaborează și se editează literatură de specialitate pentru bibliotecile din întreaga republică.

Elena TURUTA

Cartea de colecție - Biobibliografia "Igor Vieru"

Biobibliografia „Igor Vieru” este prima fasciculă din Colecția „Plasticienii Moldovei”, elaborată în cadrul Programului Editorial „Moldavica” al Bibliotecii Naționale.

Lucrarea este un catalog exhaustiv al operei marelui plastician Igor Vieru și include toate genurile de artă în care a lucrat maestrul: pictură, grafică, ilustrație de carte, structurate toate în compartimentul „Opera”.

De o consistență aparte, volumul include imagini color, dar și alb-negru ale celor mai reprezentative lucrări ale plasticianului, selectate și oferite editorului de către fiul său – Roland Vieru – omul sufletist care a depus o muncă enormă și un suflet mare la ilustrarea acestei biobibliografii, dar și la completarea ei cu materiale despre Igor Vieru, necunoscute până acum publicului.

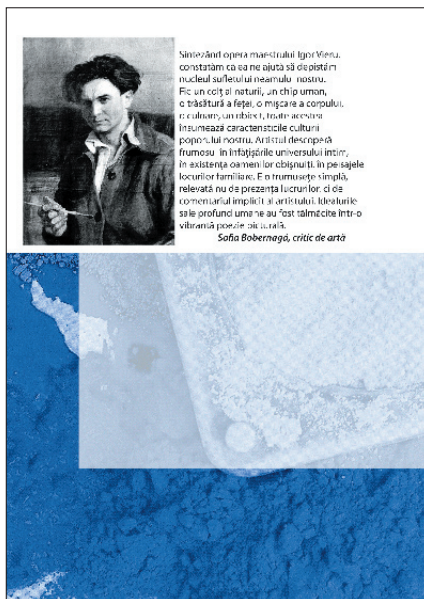
„Pasarea în alertă” - este intitulat compartimentul bogat ilustrat cu fotografii din arhiva personală a artistului. Aceste poze inedite care sunt date publicității în premieră ni-l prezintă pe Igor Vieru începând cu anii de școală, tinerețe, în sânul familiei, dar și împreună cu personalități marcante din țară și de peste hotare, mai numeroase fiind fotografiile regretatului plastician în atelierul de la Cernoleuca, locul unde artistul a conceput și a creat multe din renumitele-i opere, apreciate la noi și în străinătate.

Alcătuirea volumului doamna Svetlana Miron a elaborat biobibliografia în baza colecțiilor Bibliotecii Naționale, fondurilor Muzeului Na-

țional de Arte Plastice, Muzeului Național de Istorie, Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Lucrarea are o tentă memorialistică căci inserează opinii, aprecieri ale scriitorilor, criticilor de artă, ale personalităților care l-au cunoscut și i-au apreciat opera. Biobibliografia „Igor Vieru” este un omagiu adus creației plasticianului la împlinirea a 80 de ani de la naștere și 15 ani de la trecerea în neființă.

Elena TURUTA

Sinozării opera maestrului Igor Vieru, constatăm că ea ne ajută să distingi în nucleul sufletului românesc nostru. Fic un ceț și naturii, un chip uman, o trăstătură a feței, o mișcare a corpului, r: culorilor, un ritm, înaltă-accesivă însoțită caracteristicile culturii populare noastre. Artistul descepu-a frumos în înfățișările universului întreg, în asistența oamenilor obișnuiți, în peisajele locurilor familiare. E în numerele simple, neleită nu da prezenta lucrurilor, ci oă comentariul implicit și artistului. Idealurile sale profunde uma ne au fost talmăcite într-o viziună poetică și artistică.

Sofia Bobernegu, critic de artă

(Masa rotundă.
Continuare din pag. 3)

de studiere a limbii române pentru alolingvi, editarea nemijlocită sau cu susținerea financiară a Departamentului a unui număr reprezentativ de publicații, printre care: 2 manuale de limbă română pentru alolingvi, 3 volume de materiale ale conferințelor științifice și seminarelor internaționale, organizate în republică, referitoare la problemele identității etnice, procesele integraționiste, mecanismul de implementare a Convenției – cadru pentru protecția minorităților naționale. Un suport important în studierea limbii române și a altor limbi etnice prezintă dicționarele (în total au fost editate 8 titluri): Palii, A. „Dicționar explicativ pentru toți”, „Russko-rumynskij razgovornik”, „Denumiri de profesii și ocupații (dict. rus-român), Dron, I. „Dicționar de termeni geografici găgăuști” și altele.

În perioada 1999 – 2002 au ieșit de sub tipar 12 titluri de carte artistică: antologiile de poezii, eseuri și cugetări despre limba română „Mult e dulce și frumoasă...” și „Limba maternă – floare eternă”, volumele semnate de N. Savostin „Vnimanie dolgih dum” și „Zametki na polâh sud'by”, placheta de nuvele în limba bulgară „Grozdober” de Ivan Vâlkov, cartea pentru copii în limba ucraineană „Darunki Svâtoho Mikolaâ” de Galina Rogova și alte publicații. Un exemplu semnificativ de traducere reciprocă prezintă volumul „Floare albastră”, care inserează versurile eminesciene în limbile română, rusă, ucraineană, găgăuză și bulgară.

Cu suportul financiar al departamentului a fost editată și antologia poeziei bulgare basarabene din sec. XIX – XX „Učebnik po rodolubie”, alcătuită și redactată de poetul, traducătorul și publicistul Niko Stoianov, care a adus mulțumiri

Departamentului pentru susținerea în editarea operelor sale atât în limba bulgară, cât și în cea română. După opinia Domniei sale, traducerea operelor literare dăinuiesc în timp, dacă păstrează integritatea originalului, mesajul social și forma artistică, specificul și melodicitatea textului. De aceste motivații a ținut cont, când a tradus în limba bulgară versurile lui M. Eminescu din volumul „Floare albastră”.

Despre preocupările Comunității polonezilor în vederea promovării culturii poloneze și integrării ei în circuitul valorilor spirituale din republică a vorbit dna Florentina Ciuprineac, colaboratoarea Bibliotecii Naționale. În acest context un rol deosebit îl are, jurnalul „Jutrze-ka” (Pismo Polaków w Moldovii), care se editează în or. Bălți din 1996 și care inserează materiale în limbile poloneză, rusă și română. Grație susținerii financiare a Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău în a.

CARTEA ȘI INTERNETUL

"Mileniul trei va fi unul al culturii sau nu va fi deloc, iar înțelegerea dintre diferite culturi este cheazăia dăinuirii noastre". Acest mesaj transmis lumii de Papa de la Roma acum doi ani de Ziua Mondială a Păcii va constitui esența existenței noastre pentru multă vreme înainte.

Nimic nu poate servi mai bine scopului apropiării dintre culturi precum Cartea. Prin Carte se transmite legătura dintre secole, timpuri și oameni. Descartes scria: „Lectura cărților bune este ca și o convorbire cu cei mai buni oameni ai secolelor trecute”.

Acest „miracol și eternitate” precum o definea Tudor Vianu mișcă lumea și progresul și nimic nu o poate înlocui. Internetul? Poate până la un anumit punct. Internetul nu poate fi un substituent al Cărții. Până acum Internetul nu a înlocuit nimic, dar sigur că a oferit noi posibilități de cunoaștere și informare mai noi, mai rapide și poate mai comode ca timp și spațiu geografic.

Cartea însă nu oferă numai cunoștințe și informații. E ceva mai mult. Este și partea estetică de care nu putem să facem abstracție. Pentru foarte mulți cititul este mai mult decât o ocupație. Este un mod de viață și nu este ușor să renunți la el.

Siturile îți mai pot juca câte o festă oferindu-ți informații trunchiate, incomplete, neactualizate. Cartea oferă tot ce are pentru toți, dar fiecăruia tot ce poate lua.

Concepute de oameni cărțile poartă spre semenii mesajul acestora și ca și oamenii nu întotdeauna sunt de cea mai bună calitate, dar selecția timpului este neertătoare și peste vremuri răzbate numai adevărata valoare. Cartea rămâne imaginea fidelă a culturii și cunoașterii.

Cunoscutul filozof, scriitor și bibliotecar Borghes scria: "Cartea este arma cea mai inofensivă, dar cu bătaia cea mai lungă din toate cele inventate de mintea omenească".

Să avem parte de ea!

Vera OSOIANU

2003 au apărut culegerea de materiale autobiografice în poloneză, română și rusă „Wspomnienia rodzinne” („Amintiri familiale”) și catalogul „Arta poloneză din colecțiile Muzeului Național de Arte Plastice al Republicii Moldova (în limbile română, poloneză și engleză).

DI Vlad Pohilă, publicist, traducător, redactor-stilizator și lingvist-practician, a subliniat actualitatea temei abordate, accentuând, totodată, necesitatea depășirii diferendului din Transnistria, unde locuitorii băștinași sunt lipsiți de dreptul de a studia în limba română. De asemenea, a accentuat necesitatea implicării structurilor statale în editarea publicațiilor seriale în limbile minorităților naționale.

Dna Natalia Rozamirina, corespondentă la ziarul „Argumenty i fakty” (v Moldove), dumneaei aparținându-i însăși ideea de a organiza această masă rotundă, a accentuat necesitatea traducerilor din creația

a mai multor scriitori de limbă română din republică în limbile rusă și ale altor etnii și largirea colaborării cu ziarul, pe care îl reprezintă, a scriitorilor, traducătorilor, bibliotecarilor în reflectarea diferitor aspecte de promovare a valorilor culturale a minorităților etnice, de comunicare interetnică.

DI Anatolie Radița, profesor de limbă spaniolă la ULIM, autor de versuri și traducător în limba română („Luceafărul” de M. Eminescu, balada „Miorița” ș.a.) s-a referit la situația în care se află Comunitatea romilor, motivată atât de problemele sociale, cât și cele din domeniul educației, învățământului, lipsa literaturii și a manualelor, a edițiilor de referință în limba etnică. În pofida acestor dificultăți reprezentanții Comunității și-au păstrat totuși tradițiile și cultura, sunt buni cunoscători ai limbii române.

Această manifestare prezintă o încercare de discuție profesio-

nală în abordarea problemelor de comunitate între diferite etnii din republică prin mijlocirea cărții. Analiza propunerilor, sugestiilor și obiectivelor, exprimate de participanții la masa rotundă, impune necesitatea concretizării obiectivelor și sarcinilor de activitate atât a Departamentului Relații Interetnice, cât și a Bibliotecii Naționale, largirea și consolidarea relațiilor de coordonare între aceste organisme de resort în vederea promovării cărții, organizării în comun a expozițiilor și lansărilor de carte, a simpozioanelor științifice și meselor rotunde, efectuării microsondajelor de opinie a utilizatorilor.

*Elena SANDUȚĂ,
șefa Direcției Dezvoltare, Conser-
vare și Comunicare a Colecțiilor,
Natalia BURIANOV,
bibliotecar principal,
Serviciul „Audiovideoteca”*

SCULPTORUL LEV AVERBUH

În cadrul Programului de activitate în serviciul „Colecțiile de artă și hărți” a fost organizată o expoziție tematică consacrată sculptorului Lev Averbuh – 90 de ani de la naștere. Lev Averbuh s-a născut la Chșinău la 1 septembrie 1913. A absolvit Școala Republicană de Arte Plastice „I.Repin” din Chșinău în 1948. S-a manifestat în domeniul sculpturii și al portretului. Cele mai cunoscute lucrări sculpturale sunt: Primăvara (1960); Buciumaș (1960); Ciobanul (1967); busturile lui N. Milescu-Spătaru și Ion Creangă instalate pe Aleea Clasicilor din Grădina Publică din Chșinău.

La expoziție a fost expus un bogat material de documente: cărți, albume, reproduceri care redau viața și activitatea lui Lev Averbuh.

*Svetlana MIRON,
Șefa Serviciului
“Colecție de artă și hărți”*

Recent colecția Școlii de Biblioteconomie și-a completat fondul cu un șir de publicații de specialitate: cărți, reviste etc. Publicațiile din această colecție reprezintă un interes deosebit pentru toți bibliotecarii din toate sferile de activitate, prin actualitatea informației, prin diverse experiențe din alte țări, modalități practice de implementare a tehnologiilor informaționale.

Seria de publicații de specialitate în limba engleză reflectă subiecte actuale a bibliotecilor și bibliotecarilor. Actuale sunt cărțile: „Libraries and Electronic Resources: New Partnerships, New Practices, New Perspectives”; „The practical Library Manager”; „Evolution in Reference and Information Services: The impact of the Internet”; „Research collections and digital information”. Foarte impresionantă este cartea „The Image and Role of the librarian”, unde sunt reprezentate câteva aspecte ale bibliotecarului în societatea informațională și anume: Rolul profesional, Imaginea culturală, îndemănare, percepere, tendințe de orientare spre viitor.

Un șir de materiale normative, standarde etc., în domeniul biblioteconomiei sunt incluse în CD-ROM-ul „Biblio-Normativ: Elektronnye naučnoe izdanie”. Semnificative sunt manualele „Spravočnik bibliografă” și „Spravočnik bibliotekară”, cu o informație succintă în domeniul bibliografiei și biblioteconomiei, cu probleme de organizare a fondului, alcătuirea aparatului informativ al bibliotecii, informare bibliografică, marketing și management de bibliotecă etc., care sunt destinate tuturor bibliotecarilor, cadre didactice, studenți ai facultății de biblioteconomie.

Printre publicațiile sus menționate completează fondul și alte titluri de carte cum sunt: „Elektronnye biblioteki”, „Sociologičeskie issledovaniâ v bibliotekah: praktičeskoe posobie”, „Bibliotekovedčeskie i informacionnye issledovaniâ v SȘA” ș.a.

Seria *Totul despre management* include cartea lui Robert Heller „Cum să motivăm echipa?” cu compartimen-

tele: „Analizarea și construirea motivației”, „Obține-ți ce-i mai bun de la oameni”, „Recompensarea realizărilor”.

„Cum să gestionăm bugetele?” – o întrebare bună la care am putea găsi răspuns despre întocmirea, pregătirea, redactarea și monitorizarea bugetului în cartea cu acelaș nume de Stephen Brookson.

În afară de literatura de specialitate, bibliotecarii mai pot consulta și îmbogăți cunoștințele în alte domenii de cultură generală din diferite enciclopedii și ghiduri ca: „Ghidul cronologic al științelor, Istoria descoperirilor științifice”, „Cultura română – sinteză europeană” de V. Florea, „Enigmele terrei”, „Mică enciclopedie de artă universală de la origini până la anul 1850”, „100 de personalități ale sec. XX” care include selecția celor mai importanți o sută de scriitori ai sec. XX. De aseme-

nea aici putem consulta diferite dicționare: englez-român, francez-român, german-român, de ortografie a limbii române. Pe suport electronic sunt stocate dicționarele: dicționar de neo-

logisme, explicativ și de sinonime.

Din seria cărților de autoinstruire un interes ar prezenta cartea: „Sozdanie Web-stranic i Web-sajtov: Samoučitel’”, care permite însușirea operativă a creării paginilor Web, cât și a celor mai populare programe de pregătire grafică și design cum ar fi Photoshop, AcrobatReader ș.a. În afară de aceasta sunt reprezentate adrese utile în Internet.

Reprezentativ este CD-ROM-ul „Samoučitel’ Microsoft Word 2000” creat special pentru o inițiere elementară în Microsoft Word.

O colecție specială de studiere a limbii engleze, achiziționată de la Centrul Educațional Oxford, include un curs de lecții de însușire a limbii engleze de la nivelul elementar și până la cel avansat, incluzând manuale cu casete Audio.

Cu amănunte mai ample (descriseri bibliografice) referitor la intrările menționate vor fi publicate în Buletinul trimestrial ȘBM. — 2003. — Nr. 2.

Ecaterina TOMA

INTRĂRI REPREZENTATIVE ÎN COLECȚIA ȘBM

Întrunirea bibliotecarilor școlari

Tradițional, în luna august a fiecărui an, au loc întrunirile metodice ale bibliotecarilor școlari.

La 11 august bibliotecarii școlari din municipiul Chișinău s-au întrunit pentru a analiza activitatea bibliotecilor din instituțiile de învățământ preuniversitar în anul de studii 2002 – 2003 și a trasa strategiile și obiectivele anului 2003-2004.

Este îmbucurător faptul, că în ultimii 2 ani bibliotecile școlare și-au completat colecțiile cu lite-

ratură de program și de referință, pentru care, în acest scop, s-au alocat 242660 lei.

Bibliotecarii școlari și-au perfecționat măiestria profesională atât la Școala de Biblioteconomie, cât și la cursurile organizate de IȘE.

În noul an de studii va continua inițierea utilizatorilor în bibliologie și cultura informării. De aceea, bibliotecarii au fost îndrumați spre suportul didactic existent în ajutorul prestării acestui curs și modalitățile lui de realizare.

Pentru noul an de studii 2003-2004 au fost trasate următoarele obiective:

- formarea beneficiarilor, utilizând cele mai actuale tehnologii educaționale;
- satisfacerea la maxim a cerințelor informaționale și de lectură a cititorilor;
- promovarea cărții și lecturii printre elevi, stimularea interesului pentru lectura de suflet

*Liuba ARION,
metodistă, Chișinău*

TRANZACȚIOMANIA DE CĂRȚI SE RĂSPÂNDEȘTE ÎN EUROPA

O inițiativă care merită de a fi susținută:

„Decât să vă uitați la cartea preferată cum strânge praful pe ea, de ce să nu dați și altora o șansă de a o savura? Pur și simplu lăsați-o într-un loc unde cel mai probabil alții ar putea s-o găsească – pe banca din parc, pe un scaun de autobuz, într-o sală de așteptare – poate cu o notă încurajatoare de tipul „citește-mă” și altcineva va avea inspirația de a o ridica, citi și transmite mai departe” - această este premisa ce stă în spatele lui **bookcrossing.com**, site, unde aproape 500.000 cărți au fost înregistrate și peste 146.000 oameni sunt membri.

Ron Hornbacker, persoana care a creat site-ul în 2001, spune:

„ideea noastră este de a transforma întreaga lume într-o bibliotecă”. Ideea i-a fost inspirată de către succesul altor site-uri ca wheres-george.com, care urmărește dolarii americani cu ajutorul numărului și seriei de pe bancnote.

Înainte de a fi lansată cartea este notată cu un unic identificator a site-ului bookcrossing astfel încât cel care o găsește poate comunica coordonatele ei. Persoana în cauză poate de asemenea să afle unde a fost cartea înainte de a nimeri în mâinile sale. Ei îi va fi trimis e-mail-ul prin care va fi informată ce se va întâmpla cu cartea după ce ea o va „relansa”.

Cea mai „călătoare” carte, conform site-ului, este numită agenda Eurobookcrossers unde oricine,

care pune mâna pe ea, scrie o notă – până acum ea a trecut prin 31 de bookcrosser-i.

Rata găsirii unei cărți este între 20-25 % cu toate că site-ul indică că : „...98 % a membrilor organizației noastre s-au alăturat în ultimele 7 luni... și cărțile călătoresc lent, deoarece e nevoie de timp pentru citit.”

Întreaga concepție a fost „probată” în Manchester, pe 16 august, 2003. Sute de cărți au fost răspândite prin oraș într-un eveniment organizat de Urbis, muzeu al vieții urbane a orașului Manchester, pentru ca alții să le găsească, citească și să le transmită mai departe.

*Traducere din engl.
de Ala ANDRIEȘ*

La 4 august în Sala de conferințe a Bibliotecii Naționale a avut loc prezentarea donației de carte în limba engleză din partea Ambasadei Marii Britanii în Chișinău, în număr de 60 cărți ale autorilor contemporani britanici.

Această primă donație a fost un răspuns generos și operativ la rugămintea bibliotecii noastre de a fi ajutată în completarea colecției serviciului „Literaturile lumii” cu literatură editată în Marea Britanie în ulți-

sau au fost incluși în shortlist (lista finaliștilor) a acestui premiu prestigios.

N-au fost uitate bestsellurile și cărțile autorilor englezi ecranizate în ultimii ani și cu priză la public. Interes deosebit prezintă cartea „Playing the Moldovans at Tennis” („Jucând tenis cu moldovenii”), care atrage atenția cititorului prin curiozitatea subiectului: fostul campion de tenis, autorul cărții Tony Hawks, pune pariu și joacă tenis cu toți membrii echipei de fotbal

DONAȚIE DE CARTE ENGLEZĂ

mii ani. Biblioteca a manifestat interes pentru operele autorilor-deținători ai premiului Booker – cel mai important premiu literar în Commonwealth (Uniunea britanică), fondat în 1969.

Pregătind această donație, dl Tony Kay, șef-adjunct al Misiunii a înțeles importanța ei pentru Biblioteca Națională, și a selectat cărțile celor mai remarcabili autori ai sec XX – începutul sec. XXI, și le-a înmănat dlui Alexe Rău, directorul general al Bibliotecii Naționale. Donația include opere ale clasicilor moderni – D.H. Lawrence, George Orwell, Evelyn Waugh, Graham Greene, Anthony Burgess, Iris Murdoch, (câte 1-3 cărți de fiecare autor).

Publicul a fost plăcut impresionat de cărțile care au fost premiate cu Booker – în total 8 titluri. Sunt prezente în această donație și cărțile autorilor englezi contemporani, care au primit deja premiul Booker

din Moldova. Impresiile despre acest joc, și întâlnirile cu moldovenii sunt descrise în această carte.

În timpul discuției cu dl Kay jurnaliștii, prezenți la manifestare, s-au referit la cărțile despre faimosul Harry Potter, care lipsesc în Biblioteca Națională. Și, drept răspuns, chiar a doua zi, donația s-a completat cu cartea cunoscutei scriitoare pentru copii J.K. Rowling despre aventurile micului vrăjitor.

Pe lângă volumele donate, o importanță deosebită prezintă Enciclopedia Britannica pe CD-Rom, ediția 2003 – un amplu izvor de informație modernă pentru utilizatori. Donația de carte a fost suplimentată cu materiale informative despre Marea Britanie – broșuri, placate, ilustrate.

Exprimăm profunde mulțumiri Ambasadei Britanice pentru gestul prietenesc.

*E. BOLGARINA,
Șefa Serviciului „Literaturile lumii”*

Vera Siverinova - o figură luminoasă

cativă, harnică și binevoitoare, s-a impus în colectiv din primele săptămâni ca un om competent și respectuos.

Colecțiile de note, literatură muzicală, imprimări sonore, cât și literatura în limbi străine și cea națională se aflau în localul Bisericii Sfântului Gheorghe, ce fusese închisă nu demult cu clopetele aruncate la pământ. Se lucra mult, prea mult la prelucrarea, clasificarea, catalogarea acestor colecții prețioase. La „secția muzicală” alături de Vera Siverinova munceau două femei pe portivă harnice și deștepte – Nelly Ermacova și Lidia Zubkova (ultima cunoștea la perfecție câteva limbi moderne). Ele au întocmit un aparat informativ-bibliografic multiaspectual unic în Moldova.

Când în iunie 1961 biblioteca a început să funcționeze în noul local, poate cea mai luminoasă și mai atrăgătoare era „secția muzicală”, fiind solicitată din plin de compozitori, muzicieni, studenți, artiști etc.

Chiar din primul an de activitate a secției conduse de Vera Siverinova a fost organizat Salonul muzical. Țin bine minte prima ședință a Salonului la care a participat președintele Uniunii Compozitorilor URSS Tihon Hrennikov, care a lăsat autograf, a mulțumit colaboratorii secției și a sărutat-o pe patroana Salonului. Apoi au fost organizate ședințe ale Salonului cu participarea marilor maeștri ai artei muzicale mondiale, Dmitrii Șostakovici, Aram Haceaturean, cu compozitorii N. Bogoslovski A. Ostrovski, I. Frenkel, A. Pahmutova ș.a. Aceste întâlniri aveau loc într-o atmosferă cordială cu participarea publicului larg din capitala Moldovei.

Întotdeauna dna Vera Siverinova considera că prima sarcină susținea, promovarea și popularizarea creației compozitorilor moldoveni, realizările artei interpreta-

tive ale autohtonilor. Peste 25 de ani Domnia sa a condus Universitatea de cultură muzicală ce funcționa în cadrul Bibliotecii. Oaspeți doriți ai Universității au fost Vasile Zagorschi, Leonid Gurov, Simion Lungul, Eugeniu Doga, David Fedov, Maria Bieșu, Mihail Muntean, Zinaida Julea și mulți-mulți alții. Am frecventat și eu serile Universității împreună cu studenții de la biblioteconomie și bibliografie. Și aceștia erau bucuroși din cale afară că ascultă muzică în locul „Lecțiilor politice” de proastă factură.

Abonamentele Universității de cultură muzicală din Chișinău au stârnit interesul și admirația bibliotecarilor din Euripa de Vest, în special de conferințele Asociației bibliotecilor muzicale pe lângă UNESCO la Bologna (1972) și Weiman (1975) unde dna Vera Siverinova a prezentat comunicări.

Dna Vera Siverinova consideră că cea mai importantă și mai frumoasă realizare a vieții sale este crearea saloanelor muzicale devenite mai târziu servicii ale artelor în bibliotecile publice din Moldova. Primele saloane au apărut la Otaci (dir. Zinaida Chirilovschi), Florești (Nadejda Postolachi), Leova (Antonina Boldovici) etc. Dna Vera Severinova vizita regulat magazinul „Melodia”, alegea pentru cele vreo 25-30 biblioteci imprimările de valoare, acestea fiind plătite urgent. Venea în Bibliotecă, prelucra aceste imprimări. Dactilografia fișele pentru cataloage. Fără careva recompense, numai din îndemnul inimii. A vizitat practic fiecare salon (serviciu) unde acorda ajutorul metodologic necesar. Experiența saloanelor muzicale în bibliotecile publice a fost reluată de republicile baltice și alte republici și regiuni. Deci în orașele și centrele raionale funcționau fonoteci.

Impresii de la SIC - 2003

În urmă cu 12 ani când s-a născut ideea Salonului (atenție, **salon** și nu **târg**) cei trei ctitori – Biblioteca Județeană „Gh.Asachi”, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Națională pentru copii „Ion Creangă” – poate nici n-au gândit că acesta se va bucura de un asemenea succes.

Dacă privim la cât de frumos au crescut în acest timp, editurile, la calitatea editorială a publicațiilor tipărite, la punțile de prietenie care s-au construit între cele două maluri ale Prutului, la revistele și editurile care au apărut în toată această perioadă, dacă privim, în timp, la publicul participant, putem spune că scopul Salonului a fost atins. Felicit, în numele instituției pe care o reprezint, minunatul colectiv al Bibliotecii Naționale, directorul acestei prestigioase instituții – poetul Alexei Rău, pentru că n-a lăsat să moară această Idee, pentru continuarea tradiției Salonului și îi doresc în contextul mării sărbători a limbii române, prosperitate și succese deosebite.

Delegația oficială, care are în componența sa pe prof. univ. dl Vasile Arvinte – o mare personalitate a lingvisticii române și pe prof. univ. dl Cornelii Pricop de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, a adus cu sine o carte fundamentală a culturii române – Biblia de la București (1688) publicată de Editura

Universității și alte 200 de publicații care vor fi donate Bibliotecii Naționale.

Catinca AGACHE

Salut Salonul Internațional de Carte-2003. Cărțile ca și oamenii au viața lor. Oamenii se înțeleg între ei, se ceartă. Așa e și cu mulțimea de cărți.

Eu împart cărțile în 4 categorii:

1. Foarte bună, frumoasă;
2. Bună, bine la exterior, interesantă prin interior;
3. Rea, urâtă la exterior, proastă în interior;
4. Cele scrise de Vasile Stati.

Petru SOLTAN

Salonul Internațional de Carte de la Chișinău, ajuns anul acesta la ediția a XII-a, este un remarcabil eveniment cultural, care adună, mobilizează și disciplinează editorii în vederea unor întâlniri fructuoase cu cititorii. Asta pe de o parte, iar pe de alta întruchipează efortul organizatorilor și, în primul rând, al Bibliotecii Naționale, de a înscrie fenomenul editorial (al cărții noi apărute, dar și al celei mai vechi) în circuitul european și nu numai, al valorilor.

Vasile MALANEȚCHI

a biblioteconomiei basarabene

Bibliograf și cercetător

Vera Siverinova s-a dovedit a fi un bibliograf dotat. Domnia sa a întocmit un șir de liste, reviste bibliografice privind muzica, în special muzica compozitorilor basarabeni expediindu-le prin școli, biblioteci. Nu era școală în capitală unde să nu fi ținut lecții însoțite de muzică harnicii colaboratori ai acestei secții.

La sfârșitul anilor '60 – începutul anilor '70 ai secolului trecut Biblioteca Națională întocmește un șir de bibliografii serioase, ca „Literatura despre Moldova”, „Viticultura Moldovei și Ucrainei”, „Istoria, arheologia și etnografia Moldovei”, „Scriitorii Moldovei Sovietice”, seria „Clasicii literaturii moldovenești”. În această muncă grea și onorabilă se include și dna Vera Siverinova cu colaboratorii săi. Astfel este inițiată seria de bibliografii „Compozitorii Moldovei Sovietice”, în cadrul căreia au apărut fascicule consacrate lui Ștefan Neaga, Eugeniu Coca, Alexei Stârcea ș.a.

Dar o realizare de vârf în bibliografia națională o constituie monografia bibliografică „Muzica Moldovei Sovietice (1945-1970). Autorii ei sunt Vera Siverinova și Nelly Ermakova. S-a depus o muncă istovitoare pentru a găsi publicațiile de note ale compozitorilor moldoveni și folclorul muzical moldovenesc. Iată cum o aprecia dl Zinovie Stolear, secretar al Uniunii Compozitorilor din Moldova la acea vreme:

„În culegere găsim un indicator notografic al tuturor lucrărilor compozitorilor Moldovei Sovietice, editate pe parcursul unui sfert de secol. Autorii culegerii V. Siverinova și N. Ermakova au efectuat o vastă muncă în vederea alegerii și sistematizării lucrărilor editate ale compozitorilor moldoveni. Prezintă o valoare incontestabilă

faptul că în culegere sunt expuse date nu numai despre edițiile apărute în republică ci și despre lucrările editate peste hotarele ei. Destinat interpreților, muzicologilor, pedagogilor și elevilor de la școlile muzicale în calitate de material informativ-didactic și științifico-metodic, indicele va fi de folos de asemenea numeroșilor artiști amatori, precum și lucrătorilor de la biblioteci când vor preceda la alcătuirea repertoriului din lucrări de muzică moldovenească” (Chișinău. Gazeta de seară. — 1976. — 1 iunie. — P. 3).

Se impune necesitatea de a continua cronologic această notografie de o reală valoare.

Experiența acumulată de către serviciul „Note în literatura muzicală” (astăzi „Audiovideoteca Națională”) a fost generalizată într-un șir de studii publicate în culegeri la Moscova, Chișinău și în alte orașe.

Omul bun își păstrează bunătatea în orice condiții. Nu face probleme, promovează o atmosferă binevoitoare în jurul său. A plecat timpuriu din viață soțul dnei Vera Severinova, Vadim Davâdov, profesor de muzică, participant la cel de-al doilea război mondial. Feciorul a absolvit Institutul pedagogic „Ion Creangă”. După terminarea războiului afgan s-a căsătorit cu o fată lituaniană, a devenit cetățean al Lituaniei, crește și educă 3 copii.

- Sunt fericită, că în tinerețe am pășit pe calea biblioteconomiei, - mi-a declarat într-o zi această femeie șarmantă.

A fost distinsă cu Ordinul Insigna de Onoare (1971), Om Emerit al Culturii din R.S.S.M. (1982). A fost inclusă în dicționarul biobibliografic „Cartea. Biblioteca. Bibliografia” (1983), în enciclopedia „Femei din Moldova” (2000).

Ion MADAN

♦Lansări de carte♦

ECOURILE TRECUTULUI

În ziua a doua a Salounului Internațional de Carte, Sala de conferințe a BNRM a găzduit mai multe lansări de carte. Printre acestea se numără cărțile apărute la editura MUSEUM Constantin Stere, *Documentări politice și Limba română în Basarabia (1812-1918)*, un studiu socio-lingvistic autoarea căruia este Lidia Codreanca-Colesnic. La prezentarea cărților a participat: Ion Hadârcă, Iurie Colesnic, Vlad Pohilă, Vasile Pavel, Anatol Ciobanu și Lidia Codreanca-Colesnic.

Ion Hadârcă, referindu-se la prima publicație, a menționat importanța acestei cărți, mai ales în zilele noastre, calificând-o drept o „carte care geme de suferință și de dragoste pentru țară”. Această lucrare, după părerea domnului Hadârcă, elucidează foarte bine atitudinile politice ale lui C. Stere, care au fost, în special, după moartea lui tema multor polemici îndelungate.

Domnul Iurie Colesnic a remarcat faptul că C. Stere, după ce a înțeles că doctrina socialismului nu are nici o șansă în România, a conchis că țara trebuie refăcută pe cale legală. Ambele lucrări au ceva comun probabil acesta fiind specificul editurii MUSEUM în alegerea subiectelor cărților publicate, consideră Vlad Pohilă.

Cartea doamnei Lidia Colesnic este lucrarea care va fi citită cu interes nu numai de către filologi ci și de cei interesați de istorie, limbă, neam etc., a subliniat Vasile Pavel. În această lucrare este tratată problema funcționării limbii române în Basarabia între 1812-1918. Dezbaterea problemei în cauză, în opinia domnului Pavel, poartă un caracter interdisciplinar, făcându-se o analiză detaliată sub toate aspectele.

Anatol Ciobanu, care a scris prefața cărții, a vorbit despre tragedia și obstacolele pe care le-a depășit

limba română și a comparat situația din perioada anilor 1812-1918 cu cea actuală. Domnul Ciobanu a rămas mulțumit că s-a găsit, în sfârșit, persoana care a reușit să scrie această lucrare capitală.

Autoarea cărții, doamna Colesnic, a mărturisit despre greutățile pe care le-a întâlnit la realizarea cărții, deoarece a lucrat cu documente din arhivă, scrise de mână, majoritatea fiind în limba rusă cu alfabet vechi. Și mai complicat a fost de citit documentele în microfilm. Scopul pe care și l-a propus doamna Colesnic a fost cel de a găsi și a publica informații despre denumirea limbii în acea perioadă, predarea ei, pregătirea profesorilor de limbă română ș.a. În final, autoarea a subliniat că originea conflictului lingvistic din Basarabia se trage încă din perioada țaristă, când limba română a fost suspendată cu scopul de a fi creat pe teritoriul Basarabiei un dialect apropiat limbii slave.

Jana BADAN

IGOR VIERU: OMUL ȘI OPERA

În dimineața zilei de 1 septembrie, ziua a doua a Salonului Internațional de Carte, Sala de arte din blocul nr.2 al Bibliotecii Naționale a găzduit oameni de artă, ziariști, plasticieni. Aici a avut loc Atelierul despre pictura și grafica de carte din Moldova sub genericul „Vânturi basarabene”. Cunoscătorii de artă plastică știu că „Vânturi basarabene” este una din cele mai reprezentative lucrări ale pictorului Igor Vieru, pânza care a și dat denumirea acțiunii culturale de ieri, consacrată împlinirii a 80 de ani de la naștere și 15 ani de la trecerea în neființă a marelui poet al penelului, plasticianului Igor Vieru. În cadrul Atelierului a avut loc lansarea biobibliografiei *Igor Vieru* lucrare elaborată și editată recent de Biblioteca Națională.

Moderatorii acestei ședințe, graficianul Gheorghe Vrabie și sculptorul Roland Vieru, fiul regretatului plastician, au știut să creeze o atmosferă caldă și profund artistică, uneori cu tentă de regrete, dar mai mult de omniprezență Igor Vieru, artistul ale cărui caracteristici umane erau blândețea, bunătatea, inteligența, erudiția.

Gheorghe Vrabie, în cuvântul de inaugurare a Atelierului, a analizat în detaliu creația lui Igor Vieru – Igor Vieru pictorul, Igor Vieru

graficianul de carte, scenograful, omul public, dar a consemnat și eseurile filosofico-lirice ale artistului, concluzionând că: „Igor Vieru este plasticianul cel mai reprezentativ, creația căruia este integral națională și care a meritat din plin titlul de Artist al Poporului, căci era un cunoscător al poporului său și a creat pentru el. Iar în ce privește opera sa, artistul a realizat dintotdeauna valoarea ei”.

Roland Vieru a perindat file din viața tatălui său, oprindu-se mai ales la perioada Cernoleuca, satul natal al plasticianului, locul de unde artistul își sorbea inspirația de a crea dar și unde se împăca cu sine, își căpăta echilibrul. De aceea după trecerea în neființă a artistului, l-au înmormântat la Cernoleuca, unde familia Vieru de buni ani încoace a reparat casa părintească, a edificat o sală expozițională, ce urmează să devină Casa-Muzeu „Igor Vieru”, pe frontispiciul căreia va fi instalată o placă comemorativă cu inscripția „Casa-Muzeu Igor Vieru ocrotită de Dumnezeu”.

Referindu-se la biobibliografia *Igor Vieru*, domnul Roland Vieru a exprimat mulțumiri Bibliotecii Naționale, care în aceste timpuri grele a reușit să scoată de sub tipar o lucrare ce include bibliografia exhaustivă a operei și vieții plasticianului.

Criticul de artă Mihai Clima a clasificat creația lui Igor Vieru

conform mesajului artistic, caracterizând-o educativă și de neîntrecut, iar biobibliografia *Igor Vieru* a desemnat-o drept un manual ce cuprinde atât creația, cât și ilustrații la opera marelui plastician care va constitui o lucrare necesară pentru liceenii și studenții instituțiilor de artă plastică.

Alexei Colâbneac s-a referit la bunătatea omului Igor Vieru care avea un credo artistic: „Mesajul artei este de a apropia oamenii, dar nu de a-i dezbină”. Domnia sa a sugerat ideea să fie sensibilizată opinia publică pentru a păstra valorile create de Igor Vieru, iar Casa-Muzeu „Igor Vieru” să fie ocrotită de stat și să i se dea statut de filială a Muzeului Național de Artă Plastică.

La finalul Atelierului despre pictură și grafică de carte din Moldova a fost prezentată expoziția de grafică a lui Leonid Nikitin.

Elena TURUTA

BIBLIOGRAFIA “MOLDAVISTICA” (EXTERIORICA)

Exteriorica” a pogrât pe tărâmurile Bibliotecii cam prin 1992, odată cu venirea noii conduceri și elaborării noii concepții a Bibliotecii Naționale.

Este una din seriile anuale ale “Bibliografiei Naționale”, parte componentă a sistemului național de publicații bibliografice, editate de Biblioteca Națională.

Elaborată dintotdeauna de către serviciul “Moldavistica”, cu mici excepții, această bibliografie pentru prima dată a văzut lumina tiparului în 1964 în cadrul “Cronicii presei”, editată de Camera Națională a Cărții, cu denumirea “Moldova în presa de peste hotare”. Din 1992 apare drept compartiment al publicației “Bibliografia Moldovei” (o dată în două luni) cu titlul de “Exteriorica”, iar din 1998 – în volum aparte.

Lucrarea include documentele și materialele editate în străinătate, care vizează viața social-politică, economică și culturală a Republicii Moldova (inclusiv a Bucovinei de Nord și Basarabiei de Sud ca spații de cultură și civilizație românească).

Bibliografia “Moldavistica” (Exteriorica) are un caracter oarecum special, deoarece nu cuprinde numai descrierile bibliografice ale documentelor intrate în colecțiile Bibliotecii Naționale și ale altor centre bibliografice din republică, dar are menirea de a repertoria mulțimea de deziderate găsite în bibliografii și în presă, auzite la radio, văzute prin librării etc. cu speranța să fie aduse cândva pe rafturile bibliotecii.

La elaborarea acestei publicații se consultă colecțiile BNRM, cataloagele bibliotecii, bazele de date, catalogul electronic, bibliografii, precum și listele bibliografice din Internet.

Sunt incluse monografii și articole din reviste, culegeri și seriale, comunicări la conferințe și simpozioane științifice etc. în limbile română, engleză, franceză, germană și rusă.

Materialele sunt grupate conform diviziunilor CZU, în ordine alfabetică.

DESPRE "CAZANIA LUI VARLAAM"

Deși vezi cândva semn groaznic,
Să nu te miri când se arată putearnic.
Că putearnicul puterea-l
închipuiaște,
Și slăvitul podoaba-l schizmeaște...
Din „Cazania lui Varlaam”

Unul dintre indicii dezvoltării culturii naționale a oricărei țări îl constituie atât existența tiparului, cât și cea a bibliotecilor. Precum se știe, în Moldova medievală au fost atestate mai multe biblioteci, în care, ab ovo, era prezentă cartea manuscrisă, lucrată în scriptoriile de pe lângă mănăstiri, care formau veritabile centre de spiritualitate și de cultură pentru acea epocă, dar și pentru perenitate.

Cartea tipărită a rezultat de la bun început din seva manuscriselor, îmbogățindu-și conținutul și haina scrisului, forma chiar, cu timpul devenind o unitate de sine stătătoare, supunându-se metamorfozelor de la un titlu la altul, de la o tipografie la alta, de la o țară la alta, de la un secol la altul. La leagănul tiparului din Moldova medievală se află „Cartea românească de învățătură” a lui Varlaam, imprimată la Iași, fosta capitală de atunci a Principatului, în anul 1643. Cartea prezintă o traducere din „limba slovenească pre limba românească”, traducere înfăptuită din diverse texte de către Varlaam, „Mitropolitul Sucevei și Arhiepiscopul Țării Moldovei”, după cum semna el însuși cărțile sale...

Varlaam a scris „Cartea românească de învățătură” într-o limbă vie, cursivă, fluentă, reușind să-i dea mai multă expresivitate, punând și în Moldova, așa cum făceau și contemporanii lui din Țara Românească, începutul limbii literare românești pe aceste plaiuri.

Tipografia de la Trei Ierarhi, organizată în 1641, prin osârdia lui Varlaam, cu susținerea nemijlocită a

lui Vasile Lupu, domnul Țării Moldovei, și prin concursul lui Petru Movilă, fiu de „domn di Moldova”, Mitropolit al Kievului și Haliciului, a revoluționat multiplicarea cărților, aducând și în mediul autohton lumina cărții tipărite. Să nu uităm că până la 1812 partea de Est, zisă, după cotropire, Basarabia (din 1813), a fost parte componentă a trupului vechii Moldove a lui Ștefan cel Mare și Sfânt, așa încât acea „Carte românească de învățătură” a fost destinată și stră-străbunilor noștri. Dar să revenim la tipografia dăruită de Petru Movilă, care a trimis la Iași teascurile cu litere și oame-nii care urmau să le mânuiască. La Kiev, pe lângă Lavra Pecersk, a existat o tipografie încă din 1631 și aceasta, ghidat de instincte nobile, a hotărât să se împartă cu frații din țara natală, trimittindu-l pe Sofronie Poceațki a fost, mai apoi, rectorul Colegiului înființat de Vasile Lupu, cunoscut în epocă drept Școala Domnească sau Academia Vasiliană.

De obicei, titlurile cărților din epoca medievală erau foarte lungi, cu diferite întorsături, uneori nu lipsite de poezie. Nu face excepție, în această privință, nici prima tipăritură din Moldova în limba țării: „Carte românească de învățătură dumenecele preste an și la praznice împărătești și la svenți mari cu ziua și cu toată cheltuiala lui Vasilie VV...”. După cum vedem, în titlul cărții nici nu se pomenește cuvântul *Cazanie*, așa cum era mereu atestată în manualele „sovietice” de literatură, în alte surse. În ceea ce ne privește, întotdeauna ne-a intrigat această denumire: de unde s-a luat, cum de a ajuns în conștiința poporului cu „titlu sigur” de *Cazanie* sau de *Paucenie* (*Poucenie*)? (...).

(Continuare în pag. 12)

Descrierea bibliografică corespunde standardelor internaționale și naționale în vigoare, privind activitatea de informare și documentare. Pentru caracterele slave a fost aplicată transliterarea.

Publicațiile din anii precedenți, intrate recent în colecțiile Bibliotecii Naționale, sunt însoțite de un asterisc.

Materialele din alte centre biblioteconomice din republică sau cele depistate numai din bibliografii, dezideratele, sunt marcate cu două asteriscuri.

Bibliografia „Moldavistica” (*Exteriorica*) este însoțită de „**Indice alfabetic al numelor de persoane**”, „**Indice al surselor periodice**” și „**Indice toponimic al publicațiilor**”.

Lucrarea este utilă cercetătorilor științifici, specialiștilor din diverse domenii, cercului larg de beneficiari, precum și bibliotecarilor în munca de completare a fondurilor și de prestare a multor activități bibliografice.

Larisa BULAT

Picii la SIC-2003

Inaugurarea oficială a Salonului Internațional de Carte, ediția a XII-a, s-a produs de data aceasta mai deosebit, deoarece a fost înviorată de prezența unor copilași – participanți și ei la SIC-2003.

Acești cu adevărat prieteni ai cărții au împodobit scuarul din fața Bibliotecii Naționale cu frumoase și interesante desene făcute cu creta, în cadrul concursului desenului pe asfalt. Concurenții au fost premiați cu cărți și înghețată, dar și cu mulțumiri și laude pentru stăruința ce și-au dat-o. Atmosfera ce dănuia la deschiderea Salonului era pătrunsă de o căldură deosebită, emanată de zâmbetele și de vocile dulci ale micilor pictori.

Jana BADAN

(Despre "Cazania lui Varlaam",
continuare din pag. 7)

*Dintru cât s-a îndurat Dumnedzău dintru mila
sa de ne-au dăruit, dăruim și noi acest dar limbii
românești carte pre limba românească, întâiu de
laudă lui Dumnezeu, după aceea de învățatură
și de folos sufletelor pravoslavnice și iaste și de
puțin preț, iară voi să o primiți nu ca un lucru
pementesc, ci ca un odor ceresc.*

Mitropolitul Moldovei Varlaam (cca 1590-1657)

Note și marginalii pe un exemplar al „Cărții românești de învățatură” (1643)

(...)Vechile cărți – mărturii de preț ale trecutului și ale culturii noastre – constituie importante izvoare de istorie și spiritualitate națională, atât prin valoarea lor intrinsecă, cât și prin originalitatea elementelor auxiliare: ex-libris-uri, note marginale sau însemnări care, mai ales cele din urmă, prin conținutul lor, sunt importante surse documentare, în plan social, istoric sau economic.

Cărțile rare și notele marginale din interiorul lor întotdeauna au suscitât un deosebit interes din partea oamenilor de cultură... o carte rară ce se păstrează în fondurile Bibliotecii Științifice Centrale a Academiei de Științe a Republicii Moldova – e vorba de „cea mai citită carte din trecutul nostru”, după afirmația lui Dan Simonescu – „Carte românească de învățatură”, întocmită de Mitropolitul Varlaam al Moldovei și imprimată la Iași la Mănăstirea Trei Ierarhi, în anul 1643.

În Republica Moldova acesta este unicul exemplar al valoroasei tipărituri a lui Varlaam, pe când în România numărul de exemplare ale acestei ediții ce se află în colecții publice sau particulare, conform estimărilor doamnelor Monica Breazu și Rodica Bănățeanu, este de 206.

Bibliologul-cercetător doctor Vlad Chiriac a identificat cinci exemplare ale „Cărții românești de învățatură” în bibliotecile din Moscova, Kiev, Leningrad și Chișinău...

*(Selectat din cartea "Prin Galaxia Byblos"
de Claudia Slutu-Grama)*

Se mai întâmplă să-mi treacă pragul casei și câte o carte. De data aceasta, fiind luat prin surprindere, a intrat mai întâi în cabinetul de lucru, iar mai apoi sosind și în apartamentul de pe strada Trandafirilor, un volum de eseuri și portrete literare intitulat enigmatic: „Condamnați la zbuțiu” și semnat de cunoscutul ziarist și scriitor Tudor Țopa. Îl răsfoiesc. Ca de obicei, pentru început consult prefața și cuprinsul ca să mă dumeresc dacă corespunde intereselor. Și fac prima descoperire: autorul e foarte concret și concis în cele ce are a spune. Deja din aliniatul doi aflăm planurile și vrerile publicului: „... prezint în această culegere doar un buchet de persoane condamnate la zbuțiu. Sunt chipuri luminoase, vrednice de respect și recunoștință” (P. 5). Iar din cuprins depistăm numele acestor protagoniști: Petrea Darienco, Emilian Bucov, Bogdan Istru, Anatol Gugel, Ion Druță, Arhip Cibotaru, Dumitru Matcovschi, Nicolae Dabija, Grigore Vieru și încă vreo 50 de nume: scriitori, ziariști, poligrafiști, operatori de cinema, fotografi etc. – toți trecuți prin școala de la cotidianul „Moldova Socialistă / Suverană”.

Răsfoind în continuare profilurile propriu-zise observi cu ușurință sentimentele de bunăvoință și recunoștință ale autorului față de ceea ce face, impresionează dragostea și măiestria cu care sunt scrise materialele incluse în volum, începând cu Petrea Darienco și terminând cu chipul prestigiosului publicist Vasile Trofăilă. Schițând portretul celui mai prestigios redactor-șef al cotidianului „Moldova Socialistă” (P. Darienco), autorul apelează uneori la expresii și fraze pretențioase (pompoase), care, în lipsa argumentelor convingătoare, pot submina efectul dorit. De aceea el (autorul), exprimându-și sentimentele de recunoștință: „El a fost și a rămas pentru generația mea de ziariști o enciclopedie, o academie, un cuib al înțelepciunii... El a fost o epocă în ziaristica noastră națională... Petrea Darienco a fost pentru mine un părinte, o stea călăuzitoare, un prieten sincer și devotat...” (P. 10) – imediat vine cu argumente elocvente care ilustrează cu pricosință spusele anterioare. El aduce aliniate întregi din articolul scriitorului Mihail Gh. Cibotaru, înșiră cazuri concrete din activitatea ziariștilor Vasile Vasilache, Pe-

SIC - 2003

ȘI FLORILE

“Imn limbii române” așa și-a intitulat buchetul din centrul expoziției sale de flori pe teme literare, dna Veronica Mura, profesoară emerită a Republicii Moldova de la gimnaziul-internat Strășeni. Dna Mura a dorit astfel să-și aducă aportul la SIC-2003 și darul său cu ocazia Sărbătorii Naționale Limba Noastră. Vizitatorii au rămas plăcut impresionați. Ideea expoziției, evident, a fost nu numai înfrumusețarea Salonului de Carte cu multe flori multicolore, ci și de a spune vizitatorilor că și florile pot vorbi în limba noastră. Fiecare buchet era bine gândit: exprima o idee, un mesaj sau chiar

O CARTE CONDAMNATĂ LA SUCCES

tru Cărare etc., dar cele mai multe din activitatea sa proprie. Pilde de susținere și încurajare a tineretului, de încredere în oameni etc. Cea mai emoționantă descriere, care va stoarce lacrimi multor cititori, pare să fie cea cu soarta țigănașului Valerică Nogai (P. 11-13). Citind despre toate aceste momente, întâmplări, cazuri și necazuri inspirate din viața redactorului-șef și a discipolilor săi imediat se spulberă toate îndoielile inițiale, înălțându-se în fața ta figura unui „... adevărat grădinar și ocrotitor al talentelor tinere. Fiind „mancurt” de peste Nistru, el, ca nimeni altul, a înțeles necesitatea acută de a forma cadre basarabene de condeieri, de a le stimula și dezvolta capacitățile lor creatoare” (P. 14).

Cu aceeași dragoste, sinceritate și măiestrie, cu elocvență, detalizări și argumente din viața și activitatea eroilor săi literari sunt scrise și schițele: „În cuvânt aș muguri”, „Cu iluminări spirituale”, „Semănătorul de bine”, „Un redactor recordman”, „Pescarul cu Undița”, „Un poet martir”, „Comandor în publicistică”, „Icoane sufletești”, „Într-un singur destin”, „Scoși din anonim”, „Cronicarul vetrelor strămoșești” și multe, multe altele.

Le citesc fără grabă, din când în când mă opresc, parcă aș vrea să pun niște întrebări scriitorului, revin de la început și așa, pe neprinsă veste, îmi răsar în față imaginile protagoniștilor din schițele nominalizate: Pavel Boțu, Anatol Gugel, Mihail Gh. Cibotaru, Mihail Eremic, Vasile Coțofană, Dumitru Matcovschi, Nicolae Dabija, Pavel Balan, Dumitru Țără, Iurie Colesnic, Vasile Trofăilă etc., etc. Și tot așa câteva seri la rând... Problema era că și soția deja se văzu ademenită de condamnații... lui Tudor. Citeam cartea în paralel și eu, ca bărbat, de fiecare dată trebuia să cedez, căci ea îmbinase în procesul cititului și elevii Liceului Republican cu profil sportiv... Totuși am citit-o și răscitit-o. Și vreau să mărturisesc: mi-a produs satisfacții excepționale. Este o carte de minune, foarte necesară pentru cel mai larg cerc de cititori: elevi și

profesori, bibliotecari și cititori, ziaristi scriitori și cercetători etc. Dacă n-ar exista limitele de spațiu, aș demonstra originalitatea, obiectivitatea și necesitatea fiecărui profil (schiță, eseu) în parte, concomitent și măiestria, cunoștința în cauza și profesionalismul cu care e scris. Autorul, în vederea argumentării tezelor și faptelor lansate, apelează la informația științifică existentă: dicționarul, enciclopedia, bibliografiile, monografiile, alte studii care, în fine, sporesc aspectul științific al lucrării sale. Elocvent în acest sens este procedeul de apreciere a activității publicistice și politice a maestrului Ion Druță, folosind spusele academicianului Mihai Cimpoi (P. 39).

Cartea se încheie cu „Arborele genealogic” al autorului, semnat de cel mai cunoscut genealogist al nostru Vlad Ciubucciu – studiu, care esențial completează eseul cronicarului despre sine însăși de la începutul volumului. De altfel, la finele acestui scurt eseu autorul ne mărturisește următoarele: „Precum vedeți, sunt și eu unul din cei condamnați la zbucium. Mă mândresc însă, că mi-am scris biografia de creație alături de condeieri înzestrați, dârji și pătimași. Povestind despre ei, vorbesc, de fapt, despre mine, plâsmuind o varietate de antologie personală” (P. 7.).

Nicidecum nu pun la îndoială spusele eseistului, însă, la cuvintele „Vorbesc, de fapt, despre mine”, îndrăznesc să adaug: da, stimate Tudor, mata ai povestit și ai povestit frumos, despre condeierii înzestrați, la fel și despre sine. Însă totuși, lucrarea, de fapt, e scrisă despre cotidianul „Moldova Socialistă / Suverană” și colaboratorii săi, constituind o frumoasă pagină din istoria periodicului concret și a presei în genere.

Și la încheiere vreau să accentuez: ai dăruit cititorilor o carte de căpătâi, pe care și-ar dori-o pe masă toți profesorii și tot tineretul studios de profil, o carte, care, folosindu-mă de termenul din titlu, e condamnată la succes. La mai mult și la mai mare, Domnule Tudor!

Ion ȘPAC

VORBESC ÎN LIMBA NOASTRĂ

o poezie. Unele chiar ne consolau, răspunzând la unele incertitudini ale zilei: „Ce e val ca valul trece...”

Dialogul florilor continua pe fundalul cântecelor lui Ion și Doinei Aldea-Teodorovici... „Flăcări din durere de neam”. Alături „Plânsul urcușului ratat” te îngândura. Iar „Istoria – scut și spadă” ne amintea, nu numai de Ștefan cel Mare și Sfânt, dar și de ziua de azi, care va rămâne istorie, iar Cuvântul ne-a fost dat de însuși Dumnezeu, ca să-l mânuim ca pe un scut, ca pe o spadă.

Buchetul

**"O lumânare ce arde
n-are nimic de pierdut,
dacă de la Ea se aprinde
o altă lumânare!"**

vine cu o chemare la o totală dăruire în tot ce facem. Ceea ce, la sigur, face și autoarea expoziției, dna profesoară Ve-

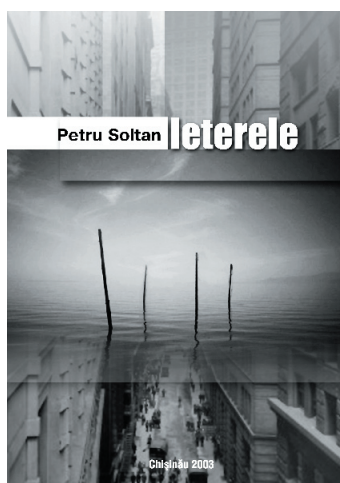
ronica Mura, educând gust pentru lectură și dragoste de carte multor generații de elevi. Dacă vreți să observați, buchetul mai

are și învățătură biblică. Căci Lumina este Hristos! Iar creștinul care-l mărturisește pe Hristos este ca o lumânare ce luminează în întuneric.

Așa că, dăruieți lumina cărții tipărite! Căci numai dăruind vom fi mai bogăți!

Valentina GĂLUȘCĂ

LECTURI SELECTE

Editura BNRM

Prozele pe care le scrie Petru Soltan sînt aidoma oceanelor, cu o suprafață lină, netedă, netulburată de nimic, dar care fierb în afundul cu vulcani, ale căror adîncuri se învîlburează, luptîndu-se în hăurile din dedesubturi, mișcări care au a naște talazurile de mai apoi.

Autorul nu ațit spune, cît sugerează. Cu sentimentul că renunță la cuvinte, el mai degrabă povestește oameni, destine, întîmplări, decît despre oameni, destine sau întîmplări.

De aici senzația că domnia sa scrie de fapt romane, pe care se străduie să le înghesuie în niște nuvele ori niște povestiri care să încapă în cîteva fraze.

Aceste lucrări literare urcă din suflet către tine, dragă cititorule. Deschide-ți, la rîndul tău, sufletul, și lasă-te citit de ele, căci, cunoscîndu-le, și dînsule vin să te cunoască și să te povestească mai departe.

Nicolae DABIJA

Editura Pontos

„VALORI PERENE ROMÂNEȘTI”

O CARTE DESPRE ȘI PENTRU NOI

Editura Pontos, printre alte numeroase ediții, prezentate la Salonul Internațional de Carte, ediția 2003, lansează cartea lui Vladimir Curbet „Valori perene românești”, o carte despre bogăția folclorului nostru.

Cartea „Valori perene românești” este cea de-a șaptea carte semnată de Vladimir Curbet, consecvent animator al vieții culturale din Moldova, cunoscut și apreciat coregraf, etnograf, folclorist și promotor al artei populare.

Cărțile sale sunt marcate de profundă dragoste și respect, pe care autorul le poartă în suflet pentru harnicul și talentatul nostru popor, care, de-a lungul existenței sale, a făurit bunuri materiale și spirituale rezistente. Virtuțile spirituale și morale ale poporului nostru au devenit icoana crezului lui Vladimir Curbet. Bogăția folclorului românesc – horele, baladele, cîntecele și jocurile populare, costumele tradiționale, datinile, obiceiurile – constituie tezaurul național care ne-a păstrat ca neam și ne-a afirmat în timp și spațiu.

Autorul înserează informații prețioase despre Horă, Doină, Mioriță, Călușari, Nuntă, reflectînd asupra tradițiilor, obiceiurilor și datinilor de vară și de toamnă (Rusaliile, Drăgăica, Sînzienele, Paparudele ș.a.). Sunt redade succint biografii ale celor mai mari promotori ai cîntecului popular – renumiți rapsozi și celebri interpreți – Barbu Lăutaru, Angheluță, Gr. Vindereu, Cristache Ciolac, Iancu Perju, Costache Marin, Al.Lemiș, Fă-

nică Luca, Gheorghe Tîrțău, Serghei Lunchevici, Dumitru Blajinu, Gheorghe Zamfir, Toni Iordache, Maria Tănase, Nicolae Sulac, Tamara Ciobanu, Sofia Vicoveanca...

În compartimentul *Portul național și dansul popular* Vladimir Curbet prezintă costume populare din diferite zone geografice ale țării (Moldova, Muntenia, Oltenia, Transilvania etc.). *Instrumente coborîte din legende* propune cititorului informații interesante despre bucium, fluier, nai, cobză, țambal, cimpoi. Volumul se încheie cu 324 din cele mai frumoase melodii populare moldovenești, adunate de autor de-a lungul vieții sale.

Una din ideile principale ale cărții – arta populară este inepuizabilă. Rădăcinile ei viguroase au generat și vor genera continuu opere autentice ce vor dăinui peste vremi.

Marcela Mardare,
scriitoare,
directorul Editurii "Pontos"

Editura Epigraf

Situl Orheiul Vechi

Monumente de arhitectură de Tamara Nesterov

Lucrarea reprezintă o valoroasă cercetare a sitului conservat la Orheiul Vechi, fiind o contribuție remarcabilă, care elucidează probleme esențiale referitoare la evoluția arhitecturii din Moldova medievală. Documentarea cu rigoare a monumentelor istorice de la Orheiul Vechi a dus la o serie de noi concluzii, oferind, în același timp, informații inedite, datorate unor atente și competente studii comparative, care au reușit să lămurească anumite aspecte neclare privind datarea unor edificii.

Marius PORUMB, membru corespondent al Academiei Române,

(Șefă Raisa MELNIC)

SALONUL NAȚIONAL DE CARTE

Întemeiat în anul 1992 se organizează anual și include: expoziție - târg a producției editoriale din ultimul an, trecerea în revistă și premiarea realizărilor în domeniul cărții, acțiuni cultural-științifice de popularizare și valorificare a culturii scrise și imprimate.

ANUL BIBLIOLOGIC

Simpozion științific anual, inaugurat în 1991. Trece în revistă realizările științei și practicii bibliologice din anul trecut, propulsează idei și puncte de orientare pentru anul viitor.

POLIPTIC CULTURAL-ISTORIC ȘI ȘTIINȚIFIC "BASARABENII ÎN LUME"

A fost fondat în 1995. Urmărește scopul cercetării și valorificării personalităților originare din Moldova și stabilite peste hotare. Se constituie din părți - ședințe care cuprind: simpozioane, sesiuni de comunicări, expoziții, întâlniri, demonstrare de filme, lansări de carte ș.a. Este editată colecția de materiale și documente "Basarabienii în lume". Au văzut tiparul 2 volume ale colecției.

ATENEUL "MOLDOVA"

Fondat în a. 1992 ca Ateneu de cultură și credință "Biserica albă", din 1998 - Ateneul "Moldova". Conferințe ale celor mai destinate personalități științifice și literar-artistice din Moldova pe teme actuale legate de trecutul prezentul și viitorul nostru.

VALORI BIBLIOFILE

Inițiat în 1992. Se organizează anual sub egida BNRM și Societății Bibliofililor din Moldova. Programul său cuprinde: sesiuni de comunicări, întemeiate pe cele mai recente studii, cercetări și investigații asupra valorilor bibliofile, monumentelor literare istoriei cărții și literaturii. Zilele V. Alexandri, Eminescu. Expoziții, lansări de carte, recitaluri, spectacole literar-muzicale și altele.

ZILELE BNRM

Pentru prima dată s-au desfășurat în a. 2000. Scopul acestei acțiuni este constructiv: sondajul opiniilor și doleanțelor cititorilor față de serviciile propuse, stabilirea gamei de servicii noi de care beneficiarii au nevoie, orientarea publicului cititor în utilizarea tehnologiilor noi, ce au fost puse la dispoziție, informarea comunității bibliotecare din Moldova despre politica de organizație promovată de BN, atragerea în sprijinul instituției a noi sponsori și mecenai.

ATELIER DE CREAȚIE

Se organizează din 1997, avându-i ca protagoniști pe scriitori, artiști plastici și muzicologi din Moldova. Se urmărește scopul familiarizării cu laboratorul de creație al protagoniștilor, cu teoria și tehnica creației artistice.

CENACLUL LITERAR "MIORIȚA"

Fondat în anii 60 ai secolului XX de către Mihai Cimpoi. Popularizează valorile literaturii naționale și universale. Ședințele trimestriale includ: prezentări de cărți noi, discuții asupra operelor scriitorilor, consemnarea datelor memorabile și jubiliare din istoria literaturii.

SALONUL DE ARTĂ

Fondat în 1994. Popularizează toate genurile importante de artă vizuală. Vernisaje de expoziții personale și tematice ale artiștilor plastici din Moldova, prezentarea de albume și filme despre artă, timbre, exlibrisuri, lansări de carte etc.

CAFENEA FILOSOFICĂ

Inaugurată în 2000, urmărește scopul popularizării culturii filosofice în Moldova. Ședințe consacrate vieții și operei celor mai mari filosofi ai lumii cu accent pe recurgerea la înțelepciunea lor în condiții actuale.

EMINESCIANA

Se organizează anual, în ianuarie, în ziua sărbătorii Naționale - M. Eminescu. În program: expoziții din colecțiile Marilor Biblioteci și colecționari, simpozioane, conferințe literare, prezentări de cărți noi, premiere, filme ș.a.

SALONUL MUZICAL

Fondat în anii 60 ai sec. XX. Ședințe lunare. Urmărește cultivarea publicului meloman din Moldova. Istoria muzicii, elemente de teorie muzicală, profiluri de creație ale compozitorilor și interpreților, expoziții, audiții muzicale, concerte.

ZILE DE CULTURĂ

Suite de acțiuni cultural-științifice și de popularizare consacrate culturii și civilizației țărilor lumii.

AUDITORIUM

Fondat în 1999. Urmărește scopul familiarizării publicului cititor mai puțin versat cu istoria culturii și civilizației, viața și opera celor mai importanți creatori de știință și artă. Lecții și conferințe, prezentări bibliografice destinate elevilor și studenților.

ACTIVITĂȚI PEDAGOGICE

Se organizează din 1999 la cererea instituțiilor de învățământ. Lecții de popularizare a cunoștințelor bibliologice, expoziții ș.a.

EXPOZIȚII - EVENIMENT

Se organizează din 1999, ca acțiuni adiacente la expozițiile - eveniment. Conferințe lecții dispute consacrate temei sau protagonistului expoziției - eveniment.

EXPOZIȚIA "ACHIZIȚII NOI"

Se organizează sistematic pentru a ține la curent cititorii cu publicațiile noi intrate în colecțiile bibliotecii

SERI COLOCVIALE

Se organizează din 1999 la cererea instituțiilor de învățământ. Lecții de popularizare a cunoștințelor bibliologice, întâlniri cu scriitorii, expoziții, expuneri bibliografice.

"CĂPRIANA, SIMBOL AL CREDINȚEI NOASTRE"

Recent la editura Bibliotecii Naționale a fost tipărită Bibliografia „Mănăstirea Căpriană” (alcătuită de Dora Caitaz și Valentina Eșanu) sub îngrijirea Nadejdei Pădure, directoarea Bibliotecii Publice „Mihail Sadoveanu” din raionul Strășeni și a dlui Andrei Eșanu, membru corespondent al Academiei de Științe din Republica Moldova. Această bibliografie, asupra căreia s-a lucrat anii trecuți, a apărut de sub tipar astăzi primăvară, tocmai când în Republica Moldova se desfășura colecta pentru reparația capitală a Mănăstirii Căpriană. Astfel lucrarea a devenit chiar foarte oportună, oferind celor interesați un bogat material informativ despre trecutul și prezentul acestui complex monastic.

În continuare vă propunem la acest subiect un interviu cu dna Nadejda Pădure, directorul Bibliotecii Publice „Mihail Sadoveanu” din raionul Strășeni.

Cor.: Dna Pădure, în ultimii ani bibliotecile locale participă tot mai mult la alcătuirea diferitor bibliografii tematice. Ce va servit ca imbold de a alege anume Mănăstirea Căpriană?

- Mănăstirea Căpriană a fost și a rămas un simbol al credinței noastre, pe lângă faptul că e cel mai vechi locaș monastic și unica mănăstire voievodală în Republica Moldova. Am dorit să contribuim și noi cu ce putem la atenționarea opiniei publice asupra importanței acestei mănăstiri, care în ultimii ani se afla într-o stare deplorabilă. Reparația, începută mai mult de un deceniu, nicidecum nu se mai putea termina, din lipsă de bani. Acum ne bucurăm că s-au trezit creștinii, și-au adus aminte de Dumnezeu, de acest locaș sfânt, de binefacere. Importanța acestei mănăstiri este mai întâi de toate spirituală dar și istorică, culturală. Este suficient să amintim că printre marii ctitori ai acestei mănăstiri sunt Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare și Sfânt, Petru Rareș, Alexandru Lăpușeanu, Vasile Lupu, Gavriil Bănulescu-Bodoni care a fost înmormântat aici. Căpriană este unica mănăstire care păstrează arhitectura medievală clasică moldovenească și a rămas un adevărat centru de cultură

medievală. Se presupune că aici a fost întocmit „Letopisețul lui Eftimie”. Biblioteca mănăstirii avea vechi cărți manuscrise și tipărite, urice și hrisoave domnești, icoane și alte lucruri bisericești, care au fost prădate, pierdute sau nimicite.

Renașterea spirituală a Mănăstirii Căpriană începe în 1989, când ea este redeschisă pentru credincioși. Pe parcursul anilor mulți oameni de știință au studiat istoria acestei mănăstiri, scriind un număr mare de publicații. Noi am adunat în acest indice bibliografic cele mai importante publicații pe care le-am selectat de la biblioteca noastră, de la Biblioteca Națională, Biblioteca Academiei de Științe și Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”.

Cor.: Istoria acestei mănăstiri este plină de restriște. În anul 1962, la ultima liturghie, înainte de a fi închisă, a fost și mama mea, Serafima, împreună cu un grup de credincioși, coriștii bisericii din satul meu Zubrești, raionul Strășeni. Îmi aduc aminte că s-au dus pe ascuns, din cauza

persecuțiilor, cu niște căruțe. Slujba liturgică, la care au cântat și zubreștenii, a ținut până dimineața, când au venit comuniștii și i-au dat afară, punând un lacăt mare la ușă. Nu știu dacă înțelege cineva durerea enormă a celor ce plâneau atunci plecând.

-Pentru mângâiere am să-l citez pe Grigore Vieru, care în poezia „La Mănăstirea Căpriană”, spune: „La Mănăstirea Căpriană // Bate un clopot în zi de duminică // La Căpriană rană pe rană, // Rană pe rană se vindecă...”

Cor.: Să sperăm că acele timpuri nu se vor mai repeta niciodată.

Valentina GĂLUȘCĂ

